

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-йил чиқиши | № 168 (4627). | 25 август, 1972 йил, Ж У М А | Баҳоси 2-тийин

ПАРТИЯ ташкилотларида қил муносаба байғирини балаид кутарин, ишлаб чиқарин умумдорлигини оширин, махсуслот таннаварин қалайтаириш, фан ва техникка янгиликларини тинмай жўрин этиш, мавжуд резервларини қидираш, топил, тасдиқлаш, қидираш қатъин амал қилиш қабл муҳим масалалардинқот-этибтор марказид бумоғин керак.

Бу йилги ҳисобот ва сайлов йилгилишида ўзгача бир вазиятда. Барча совет кишилари коммунизм қурилиши лаҳзаҳисабидан ушқун зафарлари қўлга келганда, СССРни 50 йиллик шониди юбилейига муносиб тортиқлар тайёрлаётган, оқини бақаратла шиллаб чиқариш лавлари орқини билан ало этилаётган, обастининг далаларида 400 минг тонналик Тошкент пахта-си учун кураш оқиб борилаётган, барча партия таъкиқлаётган муҳим сиёсий кампания — партия ҳужжатларини алмаштиришга қизгин ҳозирлик қурилатган бир пайтда ўтказиларкан.

Сунгит йилларида куйи партиа таъкилчилари сон ва сифат жиъатидан мустаъхамланди, катта-катта вазифаларни мустаъки хал қилишга қодир бўлиб қолди. Шахар ва район партия комитетлари жойлардаги бопчилиги партия таъкилчиларини тарбиялаш, уларнинг таъкомлаштириши, уларнинг жавабгарлигини янада ошириш учун ачинача ижобий тадбирларни амалга оширдилар. Партия хуъжатлари алмаштирилиши муносабати билан бўлиб ўтган шахар ва район партия комитетларининг аленумлари, партия таъкилчиларининг йилгиликларида коммунистар таъкилчиларидан аеланган фикр ва мулоъазалар ана шулардан далолат бермоқда.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишлари бўлиб ўтадиган кезларда барча партия ташкилотлариники фаолиятлиқ, барча коммунистлар ҳаётида муҳим давр, навбатдаги сиёсатлов довоми ҳисобланади. Шу боисдан ҳам мазкур йиғилишлар юқори ғоивий савияда, ушқоқчилик билан, партия ички демократиясини янгиликларига қатъий риоя қилинган ҳолда ўтказилмоғи лозим. Зотан, бу йиғилишлар ҳисобот даврида қилинган ишларга аён яшаш, илғор таърибларини кенгрок ёйишга имконият яратиш, барча коммунистларнинг иссий ва меҳнат кўтаринклигини ошириш, умумпартиявий ишларга катта наф келтириш ишлари.

Хозирги пайтда областимизда 3424 бошлангич, 3778 дех партия ташкилотлари ва 4015 партия гуруҳлари муваффақиятли иш олаб бормоқда. Бу партия ташкилотлари ва гуруҳларига бирлашган коммунистлар партия ички ҳаётини яхшилашда, раҳбарлик ва бошқарув шартлоарида тақомиллаштиришда, соғайиш-сиёсий, ташкилий-иқтисодий ишлар даражасини юқори поғонага кўтаришда активлик ва ташаббус қилиш кўрсатмоқда. Бундай юлларда партиянинг ва ҳар бир интэвонини гоилга муваффақ бўлиб қолди, ёки коммунистлар партиядаги соҳасида, партиянинг топириқларида оғил муносабатда бўлишда, уларнинг бажарилиш устидан назоратни қўйишнинг аризулик аъёндан тўндалди.

Хисебот ба сайлов нигални-
лару узгазилдагтан пайда асо-
ни эгилборин КПСС XXIV
сездин қарорларининг қандай
бажариладганлигига, тўққизин-
чи беш йилдин режаларининг
қай даражада амалга омагган-
лигига қаратмоқ энг биринчи
гаддаги вазифадир. Социалис-
тик ба заковатининг, тапшилот-
чилик ва тамаббускорлигининг
КПСС XXIV сездин қарорла-
ринин амалга оширишга қар-
тин, СССРнинг ярам асрилик
юбилейи шарафига олинган со-
циалистик мажбуриятларини
ошириб бажаришга сафарбар
этинг шиюри остида узгазилди.

тиги мусобақа байроғини баланд кўтариш, ишлаб чиқариш уну-дорлигини — ошириш, махсулот таъиархилин камайтириш, фан ва техникани янгиликларини тинмай жийри этни, мавжуд резервларини қидираб топиш, тежамкор-лик режимига қатъиян амал қи-лиш каби муҳим масалалар диққат-эътибор марказида бў-лмоғи керак.

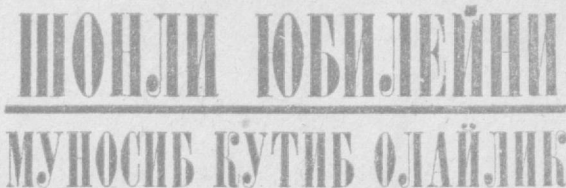
Ўтказиладиган ҳисобот ва сайлов йиғиндишидирда КПСС Ўстами ва Программасига амал қилиш, партия мажлисларининг роли, сиёсий ва иқтисодий ўқиш, кадрларни танлаш ва жой-қойна қўйиш, хотин-қизлар ўртасида қилаш, олинган соҳиёлиқлик мажбуриятлари сўзсиз бажариш сиғари муҳим муаммолар ҳам ҳис ва ҳар тафсилотлар ҳақиқатга эътилоз қилиш. Шунинг унутмаслик керакки, ҳисобот ва сайлов йиғиндишидир танқид ва ўз-ўзин танқид руҳи остида ўтказилиши керак.

Шундан айтиб ўтish кераки, ўтган йилларда кузатилаётганидек, айриги партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов йиغилишлари номингагина ўтказилмади. Бундай йиғилишларда партия ташкилотларининг секретарлари томонидан қилинган докладлар мазмунан сано, тор доирада бўлиб, ҳозирги актуал масалаларни қамраб ололмади. Оқибатда партия ташкилотининг ишига, унинг фаолиятига баҳо беришда қийинчиликлар рўй берди. Бундай аҳволлар партия коммунистлар фалонки курастинлари, шунда йўл қўйилган камчиликларни рўстот очиб ташкилларни, шундай қилиб ўз партия ташкилотининг жанговарлик қобилиятини оширишга муносиб ҳисса қўйишлари талаб этилади.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишлари олдидан ва пухта тайёргарлик кўймоқ керак. Тайёргарлик кўриш майдонида партия ташкилотлари, узларнинг секретарлари шаҳар ва район партия комитетларининг ҳодимлари, барча коммунистлар актив ёрдам бермоқлари мақсадли мувофиқдир. Ҳисобот доқладининг уйланган план асосида тузиш кераклигини, унинг мазмуни, таҳлилига бой, танқидий руҳда бўлишларини, унутмаслик керак.

Чиряқ, Олағай, Агрен шарларын, Оқазар, Янгийүз, Калыңкөз, Янгийүз күнәна партия ташкылотлар ҳисобот ва сайлов янгилдишлари ўтказишда бев тақрибга тўлағайлар. Жумладан, Янгийүз районидagi «Ленинши» колхозида партия янгилдишлари ҳамина юқори савияда, жонди ўтади. Бунинг боиси шундаки, барча коммунистар ягона режа асосида барча қўйи партия ташкылотларидagi, ҳўхўақининг барча зевенлардagi аҳволдан олчандан сичковчак билан текшириб чиқилди, аҳвол равнашларин доклагда киритилди. Партия янгилдишлари янгилдиш кирўиштин бундай ўсули бар неча йиллардан берўи қўйи қўйи қўйи.

Бўлбۇл ўтадиган дартна ҳисоб-
та сайлов йиғилишларини юксак
ғоявий ва таъкидлий сифатда —
барча коммунистларнинг, меҳнат
коллективларининг илҳомий куч ва
гайратини, ақл ва заковатини, таъкид-
чилик ва ташаббускорлигини
КПСС XXIV съезди қарорла-
рини амалга оширишга қарат-
тиб, СССРнинг ярам асрлик
юбилейи шарафига олинган со-
ддиалистик мажбуриятларини
ошириб бажаришга сафарбар
этган ғияни остида ўтказилди.

Ўзбекистон Компартияси Маркази Қўлатилган КИСС Марказий Комитетининг «Ишлаб турган» қорхоналарини янги оқ қилиш чўкишлар билан реконструкцияни қилиш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариши⁸ қўлгайтириш соҳасида Свердловск партия ташкилотининг янги таърибига тўғрисида»га қарорнинг муҳомада қилиш. Бу ҳақда

таъдбир Сverdловский партия ташкилотинин КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиятини жадаллаштириш, меҳнат унвондорлигини ўстириш, маъсулоти ишлаб чиқариш қулайлигини ўзига қаратган ҳисобни ўзлаштириш, барча меҳнаткашларнинг аълоий ташаббусдорлигини анча оширишга эришиб, гўлгана таъбираси маъқулданди.

В. И. Менин қомидати Олмадиқ қон-металлургия комбинатида бу йил мис саралаш фабрикасининг ўрта секциясини 1973 йилда эса фабриканинг ҳаммаси батамом реконструкция қилинди. Бу таъдбир унчалик кўп капитал қилинган қилмаси мис ишлаб чиқаришга кўп қўлайтириш имкони беради.

Чирпиқ электрхотимини комбинатда компрессорларини анча кучли компрессорларга алмаштириш хи-

да, ёғ-экстракци масалаларда ҳақиқат бериш мис саралаш фабрикасининг барлари реконструкция қилинди ва мис ишлаб чиқариш, технологияни тақомиллаштириш ва аҳолининг етказиб бериш масалаларида зарур мис қолити.

Айрим област-

[illegible]

Салғыз ойдан кўпроқ бақт илгари Марсининг сууний нудонлари бўлиб қолган «Марс-2» ва «Марс-3» планеталары совет авиакосмонавтичилиги илмий тадқиқотлар программасини нихайсига етказди.

Станциянинг асбоблари олиб борган хўлма-хўл кузатишлар «Қизил» планета тўғрисида кўп янгиликлар билиб олишга имкон берди. Олинган матълумотларни тўла ишлаб чиқиш ва таҳлил этиш ҳали анча мушча вақтни оласда, аммо ҳозирроқ илк натижаларни чиқаравериш мумкин. Бизнинг станцияларимиз билан бир вақтда «Маринер-9» Америкада суғий ўлдоши «Маринер-9» билан ҳам ўлчалар ётирилди.

Бир-бирларини тушунишни илмий асбоб комплекслари билан таъминланган Совет ва Америка космик аппаратурининг Марс атрофидаги орбитасига чиқарилиши, бу ерда олими ва табиғатшуносларнинг таълимий ишлари ҳамда экспериментини ўтказиш процессидаёқ Совет олимлари билан Америка олимлари

Республикада министрликларга, идораларга ва саноат корхоналарига, корхоналар коллективларининг, партия ва совет органларининг мавжуд ишлаб чиқаришларини жадаллаштириш соҳасидан тақдирларини амалга ошириш тадбирларини Ўзбекистон давлатида қўзда тутиш тақлиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг теледидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг

Ўзбекистон Компартияси 1-марказий Комитети об-ласт, ша-хр, райо-н партия комитетлари-га сан-а-ат корхона-ларининг мол-хот-жал-ва-ри-я-ни реконструкция-ла-ти-ри-ш, ас-б-о-б-ку-на-лар-ни, од-дер-жи-ка-ла-ри-ни, ма-в-ж-у-д ре-зер-в-ла-ри-ни, та-в-ри-я-ни, ме-х-а-нат-чи-ла-ри-ни я-х-и-и-я-ла-ти-ри-ш, ме-х-а-нат-чи-ла-ри-ни ку-й-а-ти-ри-ш, кор-х-о-на-лар-ни са-ма-ра-дор-ли-ги-ни ва ме-х-а-нат-у-н-д-у-р-да-ли-ги-ни о-ш-и-ри-ш, ма-в-ж-у-д-у-н-д-у-р-да-ли-ги-ни я-х-и-и-я-ла-ти-ри-ш уч-ун о-м-м-а-вий х-а-ра-ка-ти-ни та-ш-ки-л-эт-ти-ш-ни то-п-и-и-ри-ди.

ВТОМАТЛАРИ ЭКИК КИНОМКА

ПАХТАКОРЛАР ҳозирги кунларда **ғўза** парварияшини намунали давом эттириш билан бир қаторда пахта теримига пухта ҳозирлик кўринадалар. Дехқонлар ҳосилнинг асосини қисимли техника кучи билан янгиб олшига қарор қилинган. Ҳозирги пайтда улар пайкалларини машина теримига ҳозирлаб, бегона ўтларини йўқотиш, қарга четларини текислаб, хирмовларини тартибга келтириш ишларини бoshлаб юборишди.

Бу соҳада қийўл районидagi «Қизил Октябрь» колхози нахтакорлари самарали меҳнат қилмоқда. Улар пайкалларидаги ғўзалари машинабон қилиб ўстиришга алоҳида эътибор беришган. Машина теримига ҳам пухта ҳозирлик қилиб қўйдилар. Мавжуд терим агрегатлари, прицен ва бошқа асбоб-ускуналари ремонтни сифатли ўтказишди. Натижада ҳозиргача барча техника теримга шай қилиб қўйалди.

Пахта теримда машиналарни унулиш ишлатишнинг кунларда кўрилган амалий тадбирга боғлиқдир. Механизаторлар пахта теримда нобудгарчиликка йўл қўймастик тадбирларни белгиланганлар. Бунинг учун техника кўриниш җадалули ўтказишмоқда. Суратларда: (тапда) қолхоз устaxonасида теримга шай қилиб қўйилган «загарчи» хемазор. (Энгда) қолхознинг пешадим механизаторларидақ А. Турдалиев ва Р. Исоков ўроқлар.

А. АВАЛИН фотолари.

А. АБАЛЯН фотолары.

ПАХТАКОРЛАРГА МЕБЕЛЛАР

Ез бўйи меҳнат қилиб, тер тушиб ишлаётган деҳқонларимизнинг хирмонлари бу йил ҳам баранали бўлиши аниқ. Эрта-индин пахта йиғим-терими бошланади.

Пахта йиғим-терими бошлангунча Ингйўл, Олмалиқ мебель фабрикалари дала шийонлари учун янги формадаги стол-стулар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришди. Бу мебеллар жуда шинам ва оқнаганлиги учун аниқ кулайди. Шундай мебеллардан 200 комплекти областимизнинг колхоз ва совхозларига жўнатилади. Бундан ташқари, катта қаравот, кийим сақлайдиган шкафчалар ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилди. Пойтахтимиздаги «Шарк» мебель фирмаси ҳам қишлоқ хўжалик ходимларини унутмагани йўқ. Фирма коллективига боғча ва яшиллар учун алоҳида қаравотлар, стол, стулчалар тайёрлаб турган областларга жўнатди.

ЎЗБЕК ҚҶШИРИ ТАЙГА ЎЗРА ЯНГРАМОҚДА

Тошкент политехника институтининг студентлари агитириладиган «Сигма» Габрий Сибирский Вуниверситетга қаробор қомосомол қурилишларида янги ҳафта бўлди. Ўзбекистон қомосомолнинг василлари Ачинск-Белая Ир темир йўли курувчилари, дархат кесувчилари билан учрашди. (ЎзТАГ).

Т. ҚАМБАРОВ ва М. Мирзажоновлар Чирчиқ пойфазал фабрикасининг илгор ишчиларидан. Ўз ихтисосини пахта эгаллаган бу меҳнатсеварлар Альбина Деватованинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, беш йиллини тўрт йилда бажариш учун курашиб, нормаларини доимо бир ярим ҳиссага етказиб адо этишмоқда. Улар ишни сифатли бажаришда ҳам ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар. Суратда: Т. Қамбаров ва М. Мирзажонов ўртоқлар.

А. ТУРАЕВ фотоси.

МУСОБАҚАГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Социалистик мусобақанинг аҳамияти ҳаммага маълум. Бу ватанпарварлик ҳаракатининг яратувчилик кучи катта-катта ишларга қодир. У қанчалик пухта ташкил этилса, самараси ҳам шунчалик баранали бўлади. Уни жуда кўп корхоналар мисолида кўрсатиш мумкин. Шу кунларда СССР таъин топсининг ярим асрилик тўйи шарофига бошлангунча, тобора аниқлаётган социалистик мусобақа давлат планлари ва зиммаларни мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Лекин, бизда шундай корхоналар ҳам борки, уларнинг маъмурияти, партия ва касба союзи ташкилотлари социалистик мусобақани ташкил этиш, унинг оммавийлигини ва ошқорчилигини таъминлашда расминатчилик билан муносабат бўлишган. Бундай аҳоли Чирчиқдаги бинокорлик материаллари ва конструкцияларни қўшиб олиш мисолида ҳам кўриш мумкин.

Корхонада мусобақанинг ёмон ташкил этилганлиги ҳақида ўтган йилнинг охирида «Социалистик Чирчиқ» шаҳар газетасида таъиний мақола босилган эди. Корхона раҳбарлиги таъиний тўйи деб топилди-ку, лекин бу ватанпарварлик ҳаракатини йўлга қўйишдаги камчиликларни бартараф этиш зорасидан ҳеч қандай чора-тадбир кўрмасди.

Ушундан бўйи ярим йилдан ортиқ вақт ўтди. Лекин мусобақага муносабат эскилигича қолаверди. Айниқса, касба союзи таъинийлиги бу соҳада жуда ҳам йўқолиқ қилди. Социалистик мусобақа таъинийлигини вақтида қўйишди. Илгорларни ҳар томонлама рағбатлантириш, шахсий мажбуриятларни олиб йишлатган ишчилар сафини кенгайтириш ҳақида раҳбарлик қилмаптики. Касба союзи йиғилишлари ва маҳаллий комитет мажлисларида бу муҳим масала деярлик муҳокама қилинмапти.

Нўнақдан қўйишга билан кенг киёбон ёнига ўрнатилган катта стенда кўнглини тушди. Унинг чап томонига илгор ишчи-хизматчиларнинг фотосуратлари қўйилган. Бу суратлар неча йиллардан бўйи осилиб тургани учун ҳам ҳамма ёни доғ босиб кетган. Уларни бир-биридан ажратиб амин-маҳол.

Стенднинг ўнг томонига йирик ҳарфлар билан «Мусобақа—коммунистик иш методи» деган жумла ўйилган. Унинг таъини аса йиллароқ ҳарфлар билан «Коммунистик» 1971 йилдаги таъини кўрсатишлари қайд қилинган. Қўйишнинг ёмон эмас. Стенда цехлар

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

қилади. Улар эса, цех коллективининг каттагина қисмини ташкил этади.

Улар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилганини, шахсий мажбуриятлар олиб йишлатганлар борми?— сўрадим ундан.

— Йўқ, — жавоб берди Матвей Александрович. — Илгари бор эди, бундан икки йил муқаддам мусобақа улар ўртасида йўлга қўйилган эди.

Ҳақиқатан ҳам илгари мусобақа яхши ташкил этилганлиги ҳақида жуда кўп эшитдим. Илгор бригадда бошлиғи Э. Пфафф, бетида Н. Ефимова, М. Крушельницкая, Ф. Илгир, цех касба союзи комитетининг раиси асбоб-ускуналарни ремонт қилувчи слесарь Г. Ермолаевлар ҳам шундай дейишди.

Бизда индивидуал мусобақа ташкил этиш мумкин эмас, — дейди беш ишчининг 10-цех бўйича ўринбосари (корхонада шундай мансаб ҳам бор) В. Лисак. — Чунки цехларда иш бригадаси усули асосида ташкил этилган, ҳар бир бегончи қандай йишлатганлигини ҳисобга олиш мумкин эмас. Бригадалар ўзаро мусобақаланишди. Цех комитети ҳар ойда бир марта таъини якулиларни кўриб чиқди, таъини айланиқлайди.

Корхонадаги бошқа цехларда ҳам мусобақа расминатчилиги учунгина йўлга қўйилган. Шунинг учун таъини керакли, мусобақа ишчиларини фақатгина ишлаб чиқариш вазифаларини бажаришгагина сафарбар этиш билан чекланмаслиги йи зарур. Таъини алмашиб, мусобақа шартларининг бажарилишини вақти-вақтида текшириб туриш, илгорларни рағбатлантиришнинг жуда катта тарбиявий аҳамияти ҳам бор, улар кишиларни ҳар томонлама бойишди ва ишга замин бўлишга ундайди. Шунинг учун ҳам социалистик мусобақани ташкил этиш даражаси билан меҳнат интизомини ўртасида ўзаро боғлиқлик бор. Комбинатда эса ҳаммаси бўлиб, 1300 киши ишлагани ҳолда шу йилнинг биринчи кварталда 300 та янги прогуд содир бўлди. Ўтган йили эса 577 та прогуд бўлган эди.

Корхона касба союзи комитетининг раиси ўртоқ Худойберганов, мусобақани йўлга қўйишдаги бундай камчиликларни тезда бартараф этиш учун шоянлик чора-тадбир кўриш керак. Чунки, мусобақа қудратидан оқидона фойдаланиш коллектив фаолиятини кўрсаткичларини янада яхшилашга, ютуқлар гарови ҳисобланган меҳнат интизомининг мустақамланлигига ва кишиларда меҳнат коммунистик муносабатда бўлиш сингари фазилатларни қамол топтиришга ёрдам беради.

В. ТЮРГАШКИН.

ҚОЗОҚ ТЕАТРИ ГАСТРОЛЛАРИ

Шу кунларда областимизда қўшни Қозғистон республикаси Чинкент область драма театрининг гастроллари муваффақиятли давом этапти.

Янгида улар Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Ўзбекистон», «Подполье», Свердлов номли колхоз меҳнатчиларини ҳузурида меҳмон бўлиб, уларга драматург Жунабек Одиловнинг «Ота ва бола» драмасыни намоиш этишди. Чуккур мазмунга эга бўлган, комедия руҳи билан сўғурилган бу спектакль томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Қозғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Мухтор Найманбоев, артист Тулеген Сарсенбоев ва бошқаларнинг юксак маҳоратлари томошабинлар олқисига сазовор бўлди.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

ОБУНАЧИЛАРНИ МАМНУН ЭТИБ

Газета ва журналлар ҳамда хат-хабарларни ўз вақтида обуначиларга, хонадонларга етказиб бериш шарофли иш. Вуни яхши тушушган Файза Мухамедов эрта қондан тиниб-тинчийди. У Киров районидаги Озёрная, Водопольная, Мулла Тўйчи ноили, Библиотечная, Архитектурная кўчаларидаги хонадонларга хизмат қилади. Ана шу хонадонлардаги аҳоли газетаси ва журналлар, хат-хабарларни вақтида олганлари учун ҳақиқатан ҳам раҳбарлик қилишди. Ф. Мухамедов ҳушмуомаллиги, ширин сўхлиғи билан ҳам кишилар ҳурматиини қозongan. Унинг хизматидан айниқса пенсеноерлар Худойқўлов, Каримов, Мақсудов, Дадматов, Хужаев ва бошқалар жуда мамнун.

Почтанинг ишчиларини тўғайли пенсия нудимлини ўз вақтида олашмиш, барака топсин, — дейишди улар.

Н. ОМОНОВ, шахсий пенсеноер.

КАМОЛОТ

Унинг омади келмади. Дастлабким илтиҳондан баст баҳо олиб, бошини куйи солганча уйга-нинг ҳайла эшикка кўзим тўрт бўлиб турган оназор томон йўл олди. Шу тобада қизнинг йиш қалбидан нимаалар кечяпти, бунинг ўзидан бошқа ҳеч ким билмасди. Турна қатор машиналарнинг овози, йўловчиларнинг ўзаро галлаговури, олов пуркаётган саратон қуёшининг кишини диққи-нафас қилувчи тағтига ҳам у эътибор бермапти. Дилида ўқитувчининг охириги сўзлари бетиним такрорланарди-ю, еруг дунё кўзига тор қуришиб, ҳикоятдан ўзини кўярга жой тополмасди:

— Яхши тайерланмасиз-да, кизим! — деганди ўқитувчи қора терга ботган Яшнасига меҳрибонларча боқаркан. — Майли, ҳеч қисни йўқ, кейинги сафар албатта дуруст баҳо оласиз. Фақат мақсадага дадилроқ интилинг.

Эндигина ишдан қайтган Хусния синглиси остана ҳайлаб ўтган ҳамона қайғиришти чатоқ эканлини сездиди, ўзини ҳеч нарсани билмаган, сезмаган киши қилиб кўрсатиш мақсадида кечгаи мавзудан гап олди:

— Кўп деярлик, цехимизда тикувчилар етишмапти, план оқсб қолляпти. Бирга ишласак, чакки бўлмасди. Материализм ҳолжонимга қўймай, асинглигини олиб кел, деб ҳар кунни такрорлайди.

Яшнасин опасининг гапларини эшитмаганга олиб, чикарига кириб кетди. Кийимларини алмаштирар экан, бир лаҳза зона бурчигадаги тош ойнага тикилди. Қиз дараза тағидида қаравотга ташланиб пинакка кетганини сезмади.

Фақат кўзини очганда, кун оғиб қолган, кўёш бамисоли раиғ олаётган памидоридек қизариб, теорак бўйи пастлаган эди. Енглариини шимарганча опаси Хусния ҳовлига сув селарди. Онаси эса ошхонада кенки оватқа тайёргарлик кўрарди.

Яшнасин ҳовлига қараган даразани очиб юборди. Уй ичининг раиҳон ҳиди босиб кетди. Қиз чанқок кишидек симириб-симириб нафас олди, руҳи бир оз енгиллашгандек бўлиб, жиймаланганча ҳовлига тушди. Ҳовли супураётган опасининг ҳатти-ҳаракатини кўзатган бўлиб, ариқ лабига яқинлашди.

— Тога ухлабманми, опа? — деди Яшнасин ва жавобни кутмасданроқ, қўшиб қўйди:

— Эртага қайси сменага борасиз?

Хусния чекрасига табассум юзурди. У меҳрибонларча синглини қизиклар экан, шу дамода уни бағрига босгиси, тим қора сочларини силаб юз-кўзларидан ўгисик келди: «Мастер олдига юзим еруг бўладиган бўлиб кўнгидаи ўтказди Хусния ва деди:

— Биринчи сменага.

...Биринчи сменага Саветлана Гурская оқ сарикдан келган, қаракатини, бир гапириб ўй қўладиган қиз билан узоқ сўхбатлашди. У ёқ-бу ёқдан гапга солди. Маълум тушди шекилли, Хуснияга юзланди.

— Қани, ишни бошлайверасизларми?..

Бошқа цехлардан фарқли ўлароқ, биринчи сменда ортиқча шовқин-сурон эшитилмапти. Сентайёр ўрталари бўлишга қарамай, кўёш ҳали айтарлиқ ҳоридан тушмаган, хонага ўрнатилган вен-

ЛАВҲА

тиляторлар ҳар қанча «иштаҳа» қилса-да, цех ичи нийоятда иссиқ ва дим. Оқиқ ҳавода елиб-юғуриб юрган Яшнасин бундай шароитта биринчи бор тушиши эмасми, қора терга ботди. Газмолларни тахлаб, устига андоза қўйиб чизик чизаётган аёлларнинг унга деярли эътибор беришмагани кизат-нафасига теғди шекли, қизча улар ёнидан узоқлашди. Очгини айтганда мана шу аёллар ҳам, опаси Хусния бажарётган иш ҳам унга зерикарли туялганди.

— Кўш, қалай, цех билан танишиб чиқдингми? — деди синглисини зимдан қузатиб турган Хусния унга қайлашаркан. — Янгида янги кескич ускуналар келтирилди. Ушанда ишимиз тезлашади. Ҳозирча мана шу машинадан фойдаланиб турибмиз.

Хусниянинг сўнги сўзлари қўлсига кирдим, қирмадим «қўраки» деганча, Яшнасин цехдан ташқарига чиқди. Енгил шабада алақадардан гуллар атрини ди-

А.А. Девятובה

моғига келтириб ўрди. Дархат остига қўйилган скармайка томон юраркан, ана такрорлади: «Қўраки».

Нийоят смена тугади. Саккиз соатлик иш кунини Яшнасин назарида бир йилга қўзигандек бўлди. У нардан бери юзиниб, ташқарига отилди. Инобат опа унинг енгиз қатганини кўриб, безовталанди. Яшнасин оназор кўнглини тинчлантирган бўлиб, олган таассуротларини икки оғиз сўзда айтди қўйди:

— Зерикарли. Одамнинг диққатини ошириб юбораркан. Нуқул чизасан, кесасан, шу ҳам иш бўлади-ю...

Яшнасиннинг тапи оғизда қолди. Эшик олдида Хусния кўринди. У нийоятда ҳаяжонда эди. Яшнасига кўзи тушган ҳамона газобини сочди:

— Бу нима қилиқ! Беш-ўн минутга ҳам сабринг чидамади. Кутмасдан жунаб қолибсан-и.

Дастлабким иш кунини эсларкан, Яшнасин ҳамон ҳикоятдан қизариб кетди. Ҳа, цех бошлигининг дашонлари, неча бор опасидан эшитган дақиқлар кенга гудек эсиди. Айниқса, смена мастери Ася Фоменкоининг нордон-нордон сўзлари у ёқ, бу ёқдан ўтми кетганди.

— Сендан қандай бичувчи чикаркин! Ҳатто қайчини қайси қўлда ушлашни билмайсан-и!

Мастер янглишганди. Уйинкароқ қиз бир ой ичиде таниб бўлмас даражада ўзгарди. Материалларни тахлаш, теғиши размерда қирқишда Яшнасин лавақли ва таърибали тикувчилардан қолмасди. Ҳатто кунларнинг бир-ида шериги Надежда Мудренко ишта келмай қолганида комплектлаш вазифасини ҳам уаддасдан қилди.

— Очгини айтганда, Яшнасиган бундай ажайиб уста чиқисига кўзимиз етмаганди, — дейди фирма ветерани, мастер Уктам ака Гуломов. — Касбини вужуди билан севади, вақт билан ҳисоблашмайди, ўз устида тинимсиз ишлашдан, маҳоратини ўстиришдан чарчамайди. Ойлик топшириқларини одатда 130—140 процентдан кам бажармайди.

Мастернинг гапида жон бор. Яшнасин ишини бир зум томоша қилсангиз қифоя, қойил қоласиз. У топширилган вазифага бутун вужуди билан берилади, кўз нуриини, қалб кўрнини, меҳр чашмасини ишта омухта қилиб юборади. Аёлларнинг нозик блузкаларини, жемпер ҳамда кўйлақларини шундай бичадики, кўриб, ҳавасингиз келади.

Яшнасин ажайиб бичувчигина эмас. Жамоатчилик ишларида ҳам фаол қатнашади. Ўтган йили фирма коллектив тиниб-тинимас қизга юксак ишонч билдириб, меҳнаткашлар депутатлари Киров район Советига депутатлиққа сайландилар. Меҳнатда суғи қотган, ишбилармон, ташкилотчи Яшнасин Музаффарова сайловчилар нақазини бажариш борасида ҳам ўзини кўрсатди.

Бичувчи Антонина Васильевна ўзини тутиб туролмади. Бор гапни ўртага ташлаганда, кўз ёшларини эртиб трамвай бекати томон юрди. Дугоналар нима қилишни, қандай далада беришни, кўнглини кўтаришни билмай бир бирларига қараб қолдишди. Ўртага чўккан сукунатини Яшнасин бузди:

— Сизлар қайтаверинлар, мен хозир, деганча Антонина ортидан юрди.

Шу кунини у Лашчук билан узоқ сўхбатлашди, оилавий аҳоли билан танишди. Ҳақиқатда, бичувчи нолганича бор эди. Хона нураб тушган, нийоятда заҳ, қуримсиз, яхши учун мултоқ олоқий эди. Яшнасин ҳамаси билан хайрлашар экан, уни юзлатди:

— Гам еманг, якин кунлар ичиде уй масаласини ҳал этамиз.

Депутатнинг гапи оғизда қолмади, фабком йиғилишида Лашчуклар оиласини биринчи навбатда уй билан таъминлашга қарор қилинди.

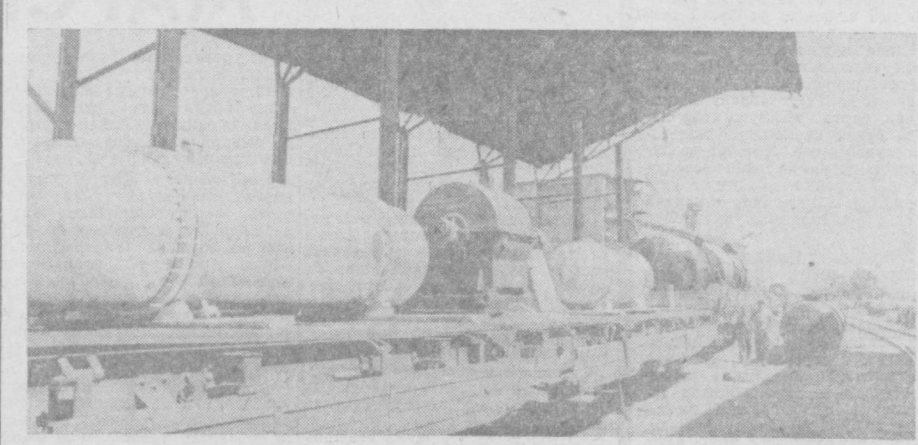
Ленин партияси аъзоси, коммунистик меҳнат зарбдори Яшнасин Музаффарованинг бичувчилик ҳаёти ва жамоатчилик фаолияти ҳақида кўп илқ гаплар айтса бўлади. Ўз бахти, ноллини меҳнатдан топган қиз фирмадаги биринчилар қатори девятовчилик ҳаракатида қўшилди, зиммаси беш йиллигини тўрт йилда бажариш мажбуриятини олди.

Лаёқатли бичувчи эл-орт олдида берган вазифасининг тўла уаддасдан қилди, СССРнинг олтин тўйини муносиб меҳнат соғалари билан қаршилашга бел боғлаган оташқаб қиз айна кунларда ноябрь ойи ҳисобига меҳнат қилапти.

— Смена тугади. Барча кийим-кечагини алмаштириб, уйга қайтиш тарадудини кўрди. Фақатгина депутат қиз шоянлайди. Ҳал қилинишга лозим бўлган қатор масалаларни кўриб чиқисини лозим. Улар қанча вақт олади, бунини Яшнасиннинг ўзи ҳам олади. Лекин эл-орт учун, эзулиги учун хизмат қилишга у ҳар доим вақт топа олади.

Я. САЛИМОВ, Тошкент трикотаж фирмаси.

25 МАМЛАКАТГА

«ЎЗБЕКХИММАШ» заводининг маҳсулотлари айна кунларда 25 мамлакатга экспорт қилинмоқда. Корхонада маҳсулот реализация қилиш ўтган йилга нисбатан ўн процент ортиди. Суратда: тайёр маҳсулотларни жўнатиш пайти.

Н. ДУШКИН фотоси, (ЎзТАГ).

РАҲМАТ, МАРИЯ ОПА!

Тун яримлаб қолган. Атрофда осойиш Самодаги юлдузлар кўзани қамаштиради. Тоғ томондан осяётган ёнғим шабада кишига роҳат бағиллайди. Сехри оламга боқиб тўймайсан қила.

...Аммо илгарида оқ ҳалат кийиб олган аёл нисонинг ҳаёт-мамоғи учун кураш олиб бораяпти. Мана уи соғатини, Момаҳон Санҷоновна оғир эътирода. Ақушер Марья Филимоновна Багурина унга турли доридармонлар бериб, укол қилиш билан машғул. У қандай қилиб бўлса ҳамки. Момаҳончи дардан ҳалос этиш, янги фарзандини дунёга келтириш учун тиришади.

Нийҳот, чақалоқнинг ёним-«инга»си эшитилди.

— Минг марта шукр, Раҳмат Марья опа, — дея олди сенвиндан Момаҳон.

Марья опанинг кўзларида, юзларида табассум порлади. Гўё елласидан оғир юкни ерга қўйгандек бўлди.

...Биз сизга, Орқоникиде районидаги Киров қишлоқ шифоҳасининг ақушери Марья Филимоновна Багурианинг қундалик меҳнат фаолиятидан қилудан бир лаҳзагина ҳикоят қилдик, ҳолос. Опанинг ҳар бир навбатчилиги ана шундай ҳаяжон билан ўтади. 30 йилдирки, у ўз насабини ардоқлаб келаяпти.

— Янгида колхозчи Мавлуда Хошимова исмли аёлнинг кўзи ёрди. У опа билан сўхбатлашиб

ўтириб, менинг фарзандим элди сизнинг набирангиз бўлади», деди қулиб. Кейин... ласам, Мавлуда ҳам меннинг қўлимда дунёга келган экан, — дейди Марья опа қувониб.

Ҳар кунни қишлоқ кўчаларини тўлдириб ўтиб кетаётган ёшлар чуккур ҳурмат билан Марья опага салом беришди. Уни ўзларининг оналаридек эъзозлаб, таъ-

ҳаёт маънабидан таълим олаётган ёшлар.

Марья опа ҳаётида бу йил кўп байрам бўлади. Чунки, у СССР тенгдоши. Онахон иштаётган пиқхона коллективининг музбоек 50 ёйини илтиполаш учун тайёргарлик кўрмоқда.

...Мана қишлоқ кўчалари улар одамлар оқими. Ҳамма ишга, меҳнат қучотиға шошилади. Улар сафида Марья опа ҳам бор. Одамлар унга ҳавасла бориб, юрдадан саломлашадилар. Сўнг, «Раҳмат, Марья опа, соғ, омон бўлинг!» дейишади.

Х. МУҚИМОВ.

АЛЛЕРГИЯГА ХУЖУМ

Тошкентда ўрта Осиёдаги биринчи аллергологик марказ барпо этилди. Ўзбекистон Информатизация агентлиги музбирининг илтимосига кўра, бу янгиликни Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрига давлат-профилактика бошқармасининг бошлиғи Г. М. Тамбошча шарҳлаб бундай деди:

— Янги давлат-профилактика маркази санитария, гигиена ва касб касалликлари республика илмий-тадқиқот институти ҳузурида тузилди. Унинг составида юз ўрналиқ стационар ва поликлиника бўлини бор.

Бу касаллиқнинг пайдо бўлиш сабаблари, «вужудга келтирилган шартлар ва анж олишнинг аниқлаб беришда ихтисослаштирилган лаборатория катта роль ўйнаши керак. Бу ерда организмнинг ҳаддан ташқари сезгирлигини оширадиган аллерген моддаларнинг ҳуусинилари ўрганилади. Масалан, кишиларнинг айрим озиқовқат маҳсулотлари (сут, тухум, ледяника ва бошқалар), шунингдек айрим доридармонларга (пенициллин, сульфамид дориларга, пиримидонга) бўлган ҳаддан ташқари сезгирлигини ҳоллари ўрганилади. Олимлар билан врачлар илмий шартларда ва турли ешда сезгирчиликнинг ўзгаришини ўрганиладилар. Аллергия дорига йўлқидан беморларга ихтисослаштирилган давлат диагностика ёрдамида янада яхшилаш учун республика еолигини сақлаш министрига ҳар бир област марказида ва Қорақалпоғистон пойтахтида аллергологик кабинетлар вужудга келтирилади. Бундай кабинетлар ҳозир Андижонда, Самарқанд ва Тошкентда ишлаб турибди. Аллергология бўйича мутахассис кадрлар тайерлиноқда. (ЎзТАГ).

